

хунком у світі налічується більше 7 млрд. людей. Згідно з Т.Мальтусом, темпи росту населення зростають в геометричній прогресії, а засоби існування — в арифметичній. З минулих переписів населення видно, що, на жаль, в Україні йде процес скорочення населення. Отже, недостатність природних ресурсів Україні не загрожує. Але, якщо згадати історію України за останнє сторіччя, відразу стає зрозуміло, що Україні загрожує глобальна катастрофа, і ось чому. Значний проміжок часу Україна була джерелом ресурсів не тільки Радянського Союзу, а й усього світу. На території України перебувало багато заводів і фабрик, які використовували та викачували велику кількість природних ресурсів. На сьогоднішній день цих ресурсів в Україні залишилося обмаль. Європейська інтеграція дає Україні можливість впровадження нових технологій, пов'язаних з більш раціональним видобуванням та використанням природних ресурсів, зокрема енергоресурсів. Акцент треба робити на перейняття досвіду застосування альтернативних джерел. Зараз в Україні почали переймати досвід наших європейських партнерів, але це поодинокі та невелико-форматні прояви цієї новизни. Необхідно створити вітчизняні глобальні науково-дослідні інститути, які б займалися розробкою і впровадженням власних технологій застосування альтернативних джерел.

Юрченко Л.В.
ХНУБА

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИТРАТ

Тема оптимізації витрат є актуальною для будь-якої компанії, що розвивається та яка наблизилася до меж свого прямого зростання. Оптимізація витрат стає одним з пріоритетних інструментів підвищення прибутковості підприємства, що особливо важливо для його подальшого розвитку. Успішність функціонування будь-якого підприємства визначається рівнем її конкурентоспроможності. Найбільш конкурентоспроможним є підприємство, продукція якого має найкраще співвідношення «ціна-якість». Як відомо, ціна товару визначається витратами на його виробництво. Від витрат залежить майбутній прибуток підприємства. Чим вище

прибуток, тим більше коштів спрямовується на розширення, технічне переобладнання виробництва, розробку та впровадження нових видів продукції. Для цього необхідне зниження непродуктивних, неефективних, нерациональних витрат. Мінімізувати витрати можливо, відшуковуючи оптимальне співвідношення доходів і витрат. Рішення може полягати в таких напрямках. 1. Пряме зниження витрат виробництва за рахунок пошуку внутрішніх ресурсів (наприклад, скорочення витрат і штатів, зниження матеріальних витрат, підвищення продуктивності праці тощо). 2. Відносне зниження витрат виробництва (головним чином в частині умовно-постійних витрат) за рахунок збільшення обсягів виробництва продукції. При цьому на одиницю готової продукції будуть витрачатися істотно менші кошти. 3. Проведення грамотних маркетингових досліджень для формування конкурентоспроможних пропозицій з метою стимулювання підвищення обсягу закупівель постійними клієнтами і залучення нових покупців. 4. Встановлення в організації жорсткої фінансової дисципліни, коли рішення про витрати має право приймати одна особа або кілька відповідальних осіб, чітко обумовлених наказом керівника компанії. Побудова в умовах нестабільної економіки ефективної інтегрованої системи управління фінансовими і не фінансовими компонентами бізнесу, частиною якої є система оптимізації витрат, вирішує також важливу стратегічну задачу, зміцнюючи ринкове становище компанії і готуючи її до загострення конкуренції в майбутньому. Таким чином, довгостроковий успіх бізнесу визначається не можливістю знизити витрати у відповідь на підвищення конкуренції і падіння рентабельності, а здатністю оптимізувати витрати в очікуванні більш сильної конкуренції в майбутньому.

СЕКЦІЯ 6

СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Авдеева А., Шилова Е.
НТУ «ХПИ»

ОТНОШЕНИЕ К ЛЮДЯМ С НЕТРАДИЦИОННОЙ СЕКСУАЛЬНОЙ ОРИЕНТАЦИЕЙ